

[Indenrigsministeren.]

Drøftelse i Fjor skal efterfølges af en lang Drøftelse her i Tinget i Aar, men at Stedet for de fortsatte Forhandlinger paa dette Omraade nu maa siges at være i et Udvalg. Jeg skal derfor ikke i Dag komme ind paa Forslagets Enkeltheder, men indskrænke mig til at knytte enkelte Bemærkninger til Forslaget, for saa vidt angaar de Vilkaar, som Arbejdet med dette Forslag efter min Mening maa siges at kunne regne med.

Jeg maa begynde med at gøre opmærksom paa, hvad der vel i øvrigt er kendt i Forvejen, at der i Regeringen findes forskellige Meninger om dette Forslag, selvfølgelig ikke forskellige Meninger om Ønskeligheden af den større Ædruelighed i Befolkningen, som det er Forslagets Hensigt at naa, men forskellige Meninger om den Vej, Forslaget anviser for at naa dette Maal, ganske paa samme Maade som der er Uenighed om Forslaget indenfor vistnok alle Partier her i Rigsdagen. De Udtalelser, jeg her fremsætter, har da kun Krav paa at være Udtryk for min personlige Opfattelse af de Forhold, der knytter sig til dette Forslags Fremsættelse.

Der blev ved Forslagets Behandling i Fjor diskuteret det Spørgsmaal, om Forslaget egentlig med Rette kunde kaldes et Forbudsforlag. Jeg vil gerne her begynde med at sige, at jeg forstaa Forslagsstillerne saaledes, at de ser Forslagets Indhold som en videre Udvikling af Principper, der er nedlagt i den gældende Beværterlovgivning, men paa en saadan Maade, at der ogsaa rummes Muligheder for, at et Landsforbud en Gang kan komme, vel at mærke paa en bestemt Betingelse, nemlig denne, at Ædruelighedsvillien og Ædruelighedstanken i Fremtiden vokser til en saadan Styrke, at Forbudet kommer som et naturligt Udtryk for den offentlige Mening i Folket. Jeg forstaaer det altsaa saaledes, at Forslagsstillerne mener, at Forslaget her paakalder og muliggør et Samarbejde mellem dem, som anser Forbudet for ønskeligt, og paa den anden Side dem, der vel ikke ønsker Forbud, men som dog mener, at en øget Ædruelighed maa tilstræbes, og som forstaaer, at den bør fremmes ogsaa ved en Videreførelse af Lovgivningen. Med andre Ord, jeg gaar ud fra, at det er Forslagsstillerne Mening, at dette Forslag ikke bør sætte Splid mellem Ædruelighedsvenner med forskellig Opfattelse af, hvorvidt et fuldstændigt Forbud er ønskeligt, men at dets Behandling tværtimod skulde medføre, at alle kunde slaa Følge om visse fælles Midler og Veje ud fra den Tanke, at

Udviklingen derefter af sig selv vil udpege det endelige Maal.

Er denne Opfattelse af Forslagsstillerne Mening rigtig, saa vil jeg sige om dette Forslag, at selv om der utvivlsomt er meget i Tiden, der vil medføre, at det vil møde en strid Modvind, saa er der efter min Mening andre Forhold i Tiden, der gør det naturligt og efter min Mening ogsaa rigtigt, at de Spørgsmaal, Forslaget berører, føres frem til Klaring. Lad mig først i denne Forbindelse nævne det, der er Forslagets Formaal: Fremme af Ædrueligheden i Befolkningen. Jeg tror, der her er Grund til at erindre om den Kendsgerning, at der sikkert aldrig har været en Tid, hvor vi i højere Grad har haft Viden om og Erkendelse af, hvad større Ædruelighed betyder paa det sundhedsmæssige og det hygiejniske Omraade i vort Samfund, og jeg tror, jeg kan føje til, at der heller ikke har været nogen Tid, hvor der har været større Forstaaelse af, hvilken Værdi for Landets og Folkets Økonomi Ædruelighedens Fremme har, en Forstaaelse af, at Ædruelighedens Fremme medfører en Forøgelse af Folkets produktive Kraft, betyder, at der skabes større Arbejdsydelse, større Produktion, større Omsætning, i det hele taget større Velstand i et Folk, og jeg tillader mig endvidere at føje til, at ingen vil vel heller mere nægte, at paa samme Maade som et vist materielt Velvære er Grundlaget for et rigere aandeligt Liv og dermed følgende højere Moral, saaledes følger der med Indskrænkning af Alkoholmisbruget af sig selv en Højnelse, aandelig og moralsk. Med andre Ord: den Tanke, der for to Slægtled siden udsprang af, man kan vel nok sige, Menigmands sunde Idealisme, en Tanke, som da syntes ubegribelig og helt forfløjen, Tanken om et ædrueligt Folk, denne Tanke er ved alt, hvad der senere er sket, underbygget, saa dens Betydning for Nationens Velfærd nu i højere Grad end nogen Sinde før maa anerkendes af alle.

Altsaa, Forslagets Formaal maa utvivlsomt siges at være uangribeligt, hævet over ethvert Angreb. Men dertil kommer et andet Synspunkt, som jeg tror bør understreges, naar Baggrunden for dette Forslags Fremsættelse skal bedømmes, og det er dette, at det vel ogsaa efterhaanden er erkendt af alle, at et af Midlerne til at fremme Ædrueligheden er Lovgivningsforanstaltninger. Ingen tænker mere paa at give Alkoholnæringen fri, og sikkert kun faa i vort Land tænker paa at kræve den nuværende Alkohollovgivning lempet eller gældende Indskrænkninger fjernet. Heri ligger